

Halfdan W. Freihow

Eddy Waumans

Kjære Gabriel van Halfdan W. Freihow (1959) is één lange brief van een vader aan zijn zevenjarig autistisch zoontje. Het is een beschrijving van een situatie met twee uitersten. Enerzijds is er de liefde die de verteller en zijn vrouw voor hun zoontje voelen; het besef dat ook hij een unieke mens is met zijn eigen kwaliteiten. Dankbaarheid voor de

mensen die Gabriel van dichtbij meemaken hoort hierbij:

*En "berlig", en "skjonn" gutt, skriver de til oss i **skoledagboken** din, en "praktkar". Selv om du av og til biter dem, slår, sparker, kaster stein, stiker av ... når de ikke får det til, enda så mye de prøver. Når du har det de på sin nøkterne måte kaller "ikke en god dag." ¹(68-69)*

agenda

Anderzijds is er wanhoop en vermoeidheid door de voortdurende inspanningen om te communiceren met iemand die er een heel eigen logica op na houdt, aan woorden en uitdrukkingen altijd hun letterlijke betekenis toekent en in paniek geraakt wanneer vaste patronen doorbroken worden. Daarbij hoort ook de bezorgdheid over Gabriels toekomst:

*- Tenk, kanskje jeg blir helt alene når jeg blir voksen, bare meg og huset mitt når jeg skal legge meg, og ingen til å passe på meg! Hva skal jeg gjøre da, pappa?
Nå er det du som stryker meg på kinnet, som om du ser at jeg er den som trenger trøst. Det er blitt så trangt i **strupen** min at jeg bare klarer å mumle.
- Jeg vet ikke, gutten min, jeg vet ikke (170)*

keel

Halfdan W. Freihow zelf zegt dat Kjære Gabriel

geen boek over autisme [is]. Dit is voor alles een boek dat vertelt over hoe het is om een kind te hebben dat anders is.

Of zoals Tom Egil Hverven het formuleert:

Halfdan Freihow skriver om det å komme til kort. Nettopp skildringen av kjærlig ufullkommenhet gjør boka sterk og betydningsfull.

¹ Bij Gabriel is ook AD/HD gediagnosticeerd.

² Halfdan Freihow schrijft over te kort komen. Net die beschrijving van liefdevolle onvolmaaktheid maakt het boek sterk en belangrijk.

Kroonprinses Mette-Marit las Kjære Gabriel en was zo onder de indruk dat ze recensent en vertaler Freihow vroeg om haar biografie te schrijven. Het project blijkt nu echter op de lange baan geschoven:

*Det blir ingen autorisert Mette-Marit-biografi. Kronprinsessen og forfatteren Halfdan Freihow er blitt enige om å **skrinlegge** prosjektet, til tross for to års nært samarbeide.*

- Vi har hatt et veldig godt og profesjonelt samarbeide, men ettersom prosjektet har gått framover, har vi funnet ut at vi er uenige om noen ting når det gjelder innhold og komposisjon, sier kronprinsesse Mette-Marit til NTB.

*– Og **vi er enige om å være uenige**, legger forfatteren Halfdan Freihow smilende til.*

*Freihow forklarer uenigheten generelt med at en **autorisert bok** er en litt spesiell **sjanger**.*

– Det kan være komplisert fordi det ligger innebygget en motsetning mellom forfatterens interesser og den biografertes interesser.

*Han sier at det er en **vurdering** av manuskriptet som helhet som ligger bak avgjørelsen, og forsikrer at årsaken til bruddet ikke er at han har funnet **ufordelaktige** ting om kronprinsessens fortid.*

laten varen

we legger er ons bij neer dat we niet tot een akkoord kunnen komen; een boek (zoals een biografie) waarvan de inhoud goedgekeurd is door diegene waarover het boek gaat; een genre; een evaluatie ongunstig

Halfdan W. Freihow, Kjære Gabriel, Oslo (Font Forlag), 2006. ISBN 82-8169-009-7

Halfdan W. Freihow, Lieve Gabriel. Brief aan mijn autistische zoon, vertaald door L. Elich, Breda (De Geus), 2005. ISBN 90-445-0627-7

De uitspraak van Freihow staat in Paula Stevens (samensteller), Onder het noorderlicht. Een literaire kennismaking met zeventien Noorse topauteurs, Breda (De Geus), 2005, blz. 59-60.

Tom Egil Hverven, <http://www.nrk.no/litteratur/bokanmeldelser/4050743.html>